BOSNA I HERCEGOVINA
URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI
Filijala/Podružnica Mostar

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ
Филијала Мостар

Број: ЈН2-03-07-1-2745-8/21
Мостар, 28.10.2021. године

Канцеларија за разматрање жалби БиХ, филијала Мостар рјешавајући по жалби понуђача АСА ОСИГУРАЊЕ д.д. Сарајево од 24.09.2021. године, заступаног по пуномоћнику Адвокатском друштву ВАЦ Легал д.о.о. Сарајево, по адвокату Ермину Величанину, изјављеној на Тендерску документацију број: ОР 53-ЕДБ/2021 из септембра 2021. године, у поступку јавне набавке – Услуге осигурања возила, уговорног органа ЈП „Електропривреда БиХ" д.д. Сарајево - Подружница „Електродистрибуција" Бихаћ, на основу члана 93. став (7), члана 104. и 111. став (1) тачка ц) Закона о јавним набавкама ("Службени гласник БиХ" број 39/14), на сједници Вијећа II одржаној дана 28.10.2021. године, донијела је

РЈЕШЕЊЕ

1. **Одбија се** жалба понуђача АСА ОСИГУРАЊЕ д.д. Сарајево од 24.09.2021. године, заступаног по пуномоћнику Адвокатском друштву ВАЦ Легал д.о.о. Сарајево, по адвокату Ермину Величанину, **као неоснована**.
2. **Одбија се** захтјев жалиоца за накнаду трошкова састава жалбе изјављене по пуномоћнику Адвокатском друштву ВАЦ Легал д.о.о. Сарајево, по адвокату Ермину Величанину.
3. **Одбија се** захтјев жалиоца за повратак уплаћене накнаде за покретање жалбеног поступка.

Образложење

Уговорни орган ЈП „Електропривреда БиХ" д.д. Сарајево - Подружница „Електродистрибуција" Бихаћ (у даљњем тексту: уговорни орган) покренуо је отворени поступак јавне набавке – Услуге осигурања возила, за који је Обавјештење о набавци број: 1421-1-2-136-3-175/21 објављено на Порталу јавних набавки дана 21.09.2021. године.

На Тендерску документацију у предметном поступку јавне набавке, жалбу је изјавио понуђач АСА ОСИГУРАЊЕ д.д. Сарајево, заступан по пуномоћнику Адвокатском друштву ВАЦ Легал д.о.о. Сарајево, по адвокату Ермину Величанину (у даљњем тексту: жалилац), коју је уговорни орган, поступајући у складу с чланом 100. став (5) Закона о јавним

набавкама прослиједио овом органу, код кога је запримљена дана 05.10.2021. године.

Наведена жалба је комплетирана уплатом накнаде за покретање жалбеног поступка дана 15.10.2021. године.

Жалилац у жалби наводи:

„Подносилац жалбе предлаже да се тендерска документација коригује на начин да се у члану 4. Нацрта појединачног Уговора, измијени начин плаћања, односно не захтијева одгођено и оброчно плаћање премије осигурање у року од 30 дана од дана достављања фактуре и записника за обавезно Осигурање од аутоодговорности (АО), јер би такво поступање, односно такав начин плаћања премије осигурања представљао кршење законских одредби од стране понуђача - осигуравајућих друштава.

Образложење

I

У тендерској документацији у члану 4. Нацрта појединачног Уговора је наведено:

IV НАЧИН ПЛАЋАЊА

Члан 4.

Осигураватељ ће фактуре за извршене услуге осигурања испостављати континуирано у току трајања Уговора, а Осигураник је дужан фактуре плаћати сукцесивно по извршавању услуге из појединачне наруџбенице, на сљедећи начин:

- у року од 30 дана након пријема сљедећих оригиналних докумената:

- фактуре са описом услуга, количином, јединичним цијенама и укупним износом, испостављена на Јавно предузеће Електропривреда Босне и Херцеговине д.д. - Сарајево. Подружница „Електродистрибуција" Бихаћ. Босанска 23. 77000 Бихаћ, у складу са Правилником о примјени Закона о порезу на додану вриједност.
- записника о квантитативном и квалитативном пријему услуге потписан од стране овлаштених представника Осигураника и Осигураватеља.

Област обавезног осигурања од аутомобилске одговорности је регулисана Законом о о обавезним осигурањима у саобраћају ("Службене новине Федерације БиХ", број 57/20) (у даљем тексту: Закон).

Чланом 9. Став (1) Закона је прописано:

"Члан 9. (Уговор о обавезном осигурању)

(1) Друштво за осигурање дужно је закључити уговор о обавезном осигурању у складу с овим законом, условима осигурања, тарифама и цјеновницима осигурања."

Чланом 11. Став 2. Закона је прописано:

"Чиан 11. (Услови осигурања и тарифе премија осигурања)

(2) Агенција доноси заједничку тарифу премија и прописује услове за осигурање од аутоодговорности, који остају на снази до краја октобра 2022. године."

Управни одбор Агенције за надзор осигурања је на темељу Закона донио Одлуку о начину утврђивања тарифе премије и цјеновника за осигурање власника возила од одговорности за штету проузроковану трећим лицима („Службене новине Федерације БиХ", број 77/20) (у даљем тексту: Одлука).

Члан 8. Одлуке:

„Осигуравач је обавезан да, одмах код закључивања полице осигурања, наплати премију осигурања у цјелости, у висини износа бруто премије обрачунате примјеном ове Одлуке."

Члан 74. Став 1. Закона прописује:

"Чиан 74. (Прекршаји друштва за осигурање)

(1) Новчаном казном од 15.000,00 КМ до 50.000,00 КМ казнит ће се за прекршај друштво за осигурање ако: а) закључи уговор о обавезном осигурању супротно одредбама овог закона, условима осигурања, тарифама и цјеновницима осигурања (члан 9. став (1) овог закона).

Дакле, из цитираних прописа врло јасно произилази немогућност било којег друштва за осигурање (осигуравача) да омогући одгођено плаћање премије осигурања или да омогући оброчно плаћање премије осигурања код обавезног осигурања од аутоодговорности (АО) како се то захтијева у тендерској документацији, односно - било какво омогућавање одгођеног плаћања за обавезно Осигурање (АО) би значило кршење закона.

Потребно је поменути и члан 5. Закона о обавезним осигурањима ФБиХ, који се не бави директорно услугама осигурања већ услугама регистрације возила. Ова одредба не прописује директно обавезу плаћања премије осигурања са даном закључења полисе осигурања, али се она надовезује на те одредбе, јер се забрањује Министарству унутрашњих послова, које је надлежно за издавање потврде о регистрацији, да изда потврду о регистрацији док власник возила (у овом случају уговорни орган) не достави доказ да је закључена полиса осигурања и да је премија осигурања плаћена! Дакле, све и да се омогући одгођено плаћање премије од стране осигуравача - возило се не може регистровати у МУП-у док уговорни орган не достави доказ да је премија плаћена! Ово је само аргумент више да уговорни орган прилагоди тендерску документацију, јер све и да закључи полису осигурања возило неће бити регистровано, односно неће се моћи користити све док се не уплати премија осигурања (дакле, осигурање би почело тећи, настала би обавеза за плаћање премије, а возило се не би могло користити, а самим тиме не може ни настати штета због које се осигурава, што би даље могло повући питање адекватног управљања јавним средствима и слично).

Уговорни орган има законску могућност да прилагоди тендерску документацију како би плаћање обавезног осигурања од аутоодговосности било усклађено са прописима те предлажемо да Уред за разматрање жалби усвоји ову жалбу и да поништи тендерску документацију те да наложи уговорном органу да тендерску документацију усклади са законом.

Трошковник:

- састав жалбе по АТ 995,00 КМ"

Уговорни орган у изјашњењу на жалбу наводи:

„Жалбени навод који се односи начин плаћања прописан тендерском документацијом, одбија се као **неоснован.**

У објављеној тендерској документацији, у члану 4. Нацрта уговора, Уговорни орган је прописано да ће Осигураватељ фактуре за извршене услуге осигурања испостављати континуирано у току трајања Уговора, а Осигураник је дужан фактуре плаћати сукцесивно по извршавању услуге из појединачне наруџбенице у року од 30 дана од пријема потребне документације.

Жалитељ у жалби тврди да било које друштво за осигурање *„нема могућност да омогући одгођено плаћање премије осигурања или да омогући оброчно плаћање премије осигурања код обавезног осигурања од аутоодговорности (АО) како се то захтијева у тендерској документацији, односно-било какво омогућавање одгођеног плаћања за обавезно Осигурање би значило кршење закона"".*

Чланом 5. став (2) Закона о обавезним осигурањима у саобраћају, за који жалитељ наводи да је прекршен тендерском документацијом, прописано је да: *"ако превозно средство подлијеже обавези регистрације те према прописима о регистрацији мора имати потврду о регистрацији, орган надлежан за регистрацију смије издати потврду о регистрацији или другу одговарајућу исправу, продужити њезину ваљаност тек након што власник превозног средства на чије ће се име превозно средство регистровати предочи доказ о томе да је склопио уговор о осигурању за осигурање које је према овом закону обавезно и платио у цијелости премију осигурања по тој полици."*

С тим у вези, Уговорни орган констатира да су предмет набаве **услуге осигурања** (обавезног и каско осигурања возила), а не услуге регистрације возила, те у предметном поступку и у конкретном случају, нема мјеста примјени члана 5. став (2) Закона о обвезним осигурањима у саобраћају јер понуђач којем буде додијељен уговор ће извршити услугу осигурања возила у власништву Уговорног органа, а нема обавезу према тендерској документацији вршити и услугу регистрације возила. Према томе, услуге осигурања возила и услуге регистрације су одвојене, и наведеном одредбом је прописано да се не може регистрирати возило док се не предочи доказ да је склопљен уговор о осигурању, а што у конкретном случају не утјече на обавезу одабраног понуђача који има обавезу само осигурати имовину уговорног органа.

Чланом 12. став (1) Закона о финанцијском пословању („Службене новине Федерације БиХ", број 48/16) прописано је да уговором између подузетника и субјекта јавног права у којем је субјект јавног права дужник новчане обвезе може се уговорити рок извршења новчане обавезе до 60 дана.

Имајући у виду наведено, Уговорни орган је тендерску документацију сачинио у складу са Законом о финанцијском пословању.

Наведено је и став Уреда за разматрање жалби по Рјешењу, број: ЈН2-03-07-1-3766-

7/20 од 04.02.2021. године.

Такође је битно споменути и став Уреда за разматрање жалби у Рјешењу број: ЈН2-03-07-1-1930-7/20 од 10.09.2020. године:

„Ово тијело цијени како је битно да је постављени захтјев из тендерске документације у погледу начина и рока плаћања у складу са одредбама Закона о финансијском пословању у ФБиХ те да је утврђено да је прописани рок у предметној тендерској документацији у складу с одредбом члана 12. став (1) Закона о финансијском пословању у ФБиХ којим су прописани рокови извршења новчаних обавеза између подузетника и субјекта јавног пава (у конкретном случају Жалитеља и Уговорног органа), тј. да се рок извршења новчане обавезе може уговорити до 60 дана, а у ставу (2) прописано је да се изузетно може уговорити и дужи рок извршења новчане обавезе, а ли не дужи од 90 дана. Наиме, како је јасно утврђено да је прописани рок плаћања у складу с одредбама Закона о финансијском пословању ФБиХ, ово тијело сматра неоснован жалбени навод да је прописани начин и рок плаћања незаконит.

Увидом у цјелокупну тендерску документацију ово тијело није нашло одредбе о уговореном одгођеним плаћањем или плаћањем на рате премије осигурања, а према мишљењу овог тијела плаћање у року од 30 дана не представља одгођено плаћање, нити плаћање у ратама те се и овај жалбени навод сматра паушалним и неоснованим.“

Доказ:

- Рјешење, број: ЈН2-03-07-1-3766-7/20 од 04.02.2021. године,
- Рјешење, број: ЈН2-03-07-1-1930-7/20 од 10.09.2020. године

Како у конкретном случају нема мјеста примјени члана 5. став (2) Закона о обвезним осигурањима у промету, јер **предмет набавке и није регистрација возила, него осигурање возила**, те да се у оспореном дијелу тендерске документације ради о плаћању новчане обавезе субјекта јавног права у смислу члана 12. став (1) Закона о финанцијском пословању ФБиХ, а да се према мишљењу Уреда за разматрање жалби, плаћање у року од 30 дана не представља одгођено плаћање, нити плаћање у ратама то је овај жалбени навод жалитеља у цјелости неоснован. Такође, опреза ради, уговорни орган истиче да је жалитељ погрешно извршио обрачун адвокатских трошкова, с обзиром да се у поступцима јавних набавки приликом обрачуна трошкова који припадају адвокату за састав жалбе примјењује члан 18. став (2) Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката у ФБиХ, који прописује накнаду у непроцјењивим предметима у износу од 80 бодова. Па с тим у вези адвокат је могао у овом предмету потраживати трошкове само у износу од 240,00 КМ (без ПДВ-а). (став Суда БиХ, изнесен у Пресуди, број: С1 3 У 032947 19 У од 21.01.2020. године).

Уговорни орган је побијану одлуку донио у складу са Законом о јавним набавкама, подзаконским актима, условима прописаним у тендерској документацији и ставовима Уреда за разматрање жалби.“

Овај орган је у складу са чланом 94. став (3) Закона о јавним набавкама актом број: ЈН2-03-07-1-2745-4/21 од 08.10.2021. године доставио жалиоцу изјашњење уговорног органа ради евентуалног изјашњења на исто. Жалилац је доставио одговор на изјашњење уговорног органа у коме оспорава наводе из изјашњења уговорног органа и понавља новоде из жалбе.

Прије упуштања у разматрање жалбених навода овај орган је утврдио да је жалба допуштена, благовремена и изјављена од стране овлаштеног лица, све у складу са чланом 109. Закона о јавним набавкама.

Овај орган је утврдио да су испуњени и формални услови за рјешавање по жалби у складу са члановима 105. и 108. став (3) Закона о јавним набавкама.

Жалба је неоснована.

Поступајући по жалби у жалбеном поступку пред овим органом, изведени су докази на основу прегледа достављеног материјала, те је извршена анализа сваког доказа појединачно и у њиховој међусобној вези, а у односу на жалбене наводе и прописани законски поступак.

Жалилац у жалби наводи да се тендерска документација коригује на начин да се у члану 4. Нацрта појединачног Уговора, измијени начин плаћања, односно не захтијева одгођено и оброчно плаћање премије осигурање у року од 30 дана од дана достављања фактуре и записника за обавезно Осигурање од аутоодговорности (АО), јер би такво поступање, односно такав начин плаћања премије осигурања представљао кршење законских одредби од стране понуђача - осигуравајућих друштава.

Жалилац у жалби цитира чланове 5., 9. став (1), 11. став (2) и 74. став (1) Закона о обавезним осигурањима у саобраћају ("Службене новине Федерације БиХ", број 57/20), као и члан 8. Одлуке о начину утврђивања тарифе премије и цјеновника за осигурање власника возила од одговорности за штету проузроковану трећим лицима („Службене новине Федерације БиХ“, број 77/20), те наводи да из цитираних прописа врло јасно произилази немогућност било којег друштва за осигурање (осигуравача) да омогући одгођено плаћање премије осигурања или да омогући оброчно плаћање премије осигурања код обавезног осигурања од аутоодговорности (АО) како се то захтијева у тендерскои документацији, односно - било какво омогућавање одгођеног плаћања за обавезно Осигурање (АО) би значило кршење закона.

Уговорни орган у свом изјашњењу наводи да су предмет набаве **услуге осигурања** (обавезног и каско осигурања возила), а не услуге регистрације возила, те у предметном поступку и у конкретном случају, нема мјеста примјени члана 5. став (2) Закона о обвезним осигурањима у саобраћају јер понуђач којем буде додијељен уговор ће извршити услугу осигурања возила у власништву Уговорног органа, а нема обавезу према тендерској документацији вршити и услугу регистрације возила. Према томе, услуге осигурања возила и услуге регистрације су одвојене, и наведеном одредбом је прописано да се не може регистрирати возило док се не предочи доказ да је склопљен уговор о осигурању, а што у конкретном случају не утјече на обавезу одабраног понуђача који има обавезу само осигурати имовину уговорног органа.

Чланом 12. став (1) Закона о финанцијском пословању („Службене новине Федерације БиХ", број 48/16) прописано је да уговором између подузетника и субјекта јавног права у којем је субјект јавног права дужник новчане обвезе може се уговорити рок извршења новчане обавезе до 60 дана.

Имајући у виду наведено, Уговорни орган је тендерску документацију сачинио у складу са Законом о финанцијском пословању.

Овај орган је извршило увид у предметну тендерску документацију и утврдио да је уговорни орган у члану 4. Нацрта појединачног Уговора, прописао слиједеће:

„Осигураватељ ће фактуре за извршене услуге осигурања испостављати континуирано у току трајања Уговора, а Осигураник је дужан фактуре плаћати сукцесивно по извршавању услуге из појединачне наруџбенице, на сљедећи начин:

- у року од 30 дана након пријема сљедећих оригиналних докумената:

- фактуре са описом услуга, количином, јединичним цијенама и укупним износом, испостављена на Јавно предузеће Електропривреда Босне и Херцеговине д.д. - Сарајево. Подружница „Електродистрибуција" Бихаћ. Босанска 23. 77000 Бихаћ, у складу са Правилником о примјени Закона о порезу на додану вриједност.
- записника о квантитативном и квалитативном пријему услуге потписан од стране овлаштених представника Осигураника и Осигураватеља.

Чланом 8. став (1) Одлуке о начину утврђивања тарифе премије и цјеновника за осигурање власника возила од одговорности за штету проузроковану трећим лицима („Службене новине Федерације БиХ", број 77/20) прописано је слиједеће:
„осигуравач је обавезан да, одмах код закључивања полице осигурања, наплати премију осигурања у цјелости, у висини износа бруто премије обрачунате примјеном ове Одлуке."

Чланом 1. Одлуке о начину утврђивања тарифе премије и цјеновника за осигурање власника возила од одговорности за штету проузроковану трећим лицима („Службене новине Федерације БиХ", број 77/20) прописано је слиједеће:
„Овом Одлуком о начину утврђивања тарифе прописује се тарифа премија и цјеновник за осигурање власника возила од одговорности за штету проузроковану трећим лицима (у даљем тексту: осигурање од аутоодговорности) коју су у свом пословању дужна примјењивати друштва за осигурање са сједиштем у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација) и подружнице друштава за осигурање која нису из Федерације, а која послују на територији Федерације"

На основу наведеног, овај орган утврђује жалбени навод **неоснованим,** имајући у виду да Одлука о начину утврђивања тарифе премије и цјеновника за осигурање власника возила од одговорности за штету проузроковану трећим лицима, према мишљењу овог орган није обавезујућа за уговорне органе у поступцима јавних набавки, имајући у виду да је у члану 1. Одлуке прописано да су исту у свом пословању дужна примјењивати друштва за осигурање са сједиштем у Федерацији Босне и Херцеговине и подружнице друштава за

осигурање која нису из Федерације, а која послују на територији Федерације.

Наиме, овај орган сматра како је Одлука о начину утврђивања тарифе премије и цјеновника за осигурање власника возила од одговорности за штету проузроковану трећим лицима обавезујућа за осигуравајућа друштва, а Уговорни орган је дужан поступати у складу са одредбама Закона о јавним набавкама и подзаконским актима из области јавних набавкама, те би свако поступање Уговорног орган супротно одредбама истих, представљало кршење важеће законске регулативе од стране Уговорног органа.

Овај орган још једном наглашава како Одлука о начину утврђивања тарифе премије и цјеновника за осигурање власника возила од одговорности за штету проузроковану трећим лицима није обавезујућа за уговорне органе, као учеснике у поступцима јавних набавки, јер су исти уређени Законом о јавним набавкама, као и подзаконским актима донесеним на основу Закона.

У конкретном случају овај орган цијени како је битно да је постављени захтјев из тендерске документације у погледу начина и рока плаћања у складу с одредбама Закона о финансијском пословању („Службене новине Федерације БиХ", број 48/16), те је утврђено да је прописани рок у предметној тендерској документацији у складу с одредбом члана 12. став (1) Закона о финансијском пословању којим су прописани рокови извршења новчаних обавеза између предузетника и субјекта јавног права (у конкретном случају жалиоца и Уговорног орган), тј. да се рок извршења новчане обавезе може уговорити до 60 дана, а у ставу (2) прописано је да се изузетно од става (1) овог члана, може уговорити и дужи рок извршења новчане обавезе, али не дужи од 90 дана.

Наиме, како је јасно утврђено да је прописани рок плаћања у складу са одредбама Закона о финансијском пословању, овај орган сматра неоснованим жалбени навод да је прописани начин и рок плаћања незаконит.

Такође, овај орган је става да је сама обавеза осигуравача из става (1) члана 8. Одлуке о начину утврђивања тарифе премије и цјеновника за осигурање власника возила од одговорности за штету проузроковану трећим лицима да наплати премију осигурања у цјелости **одмах,** непримјенљива и необавезујућа у односу на уговорне органе који су обавезници примјене Закона о јавним набавкама, те да није у скалду са одредбама Закона о финансијском пословању.

Овај орган констатује да су предмет набавке услуга осигурања возила, а не услуге регистрације возила, те у предметном поступку и у конкретном случају, нема мјеста примјени члана 5. став (2) Закона о обавезним осигурањима у саобраћају јер понуђач којем буде додијељен уговор ће извршити услугу осигурање возила у власништву уговорног органа, а нема обавезу према тендерској документацији вршити и услугу регистрације возила. Према томе, услуге осигурања возила и услуге регистрације су одвојене, и наведеном одредбом је прописано да се не може регистровати возило док се не предочи доказ да је склопљен уговор о осигурању, а што у конкретном случају не утиче на обавезу

одабраног понуђача који има обавезу само осигурати возила уговорног органа.

На основу наведеног жалба је **неоснована.**

На основу чињеница утврђених у поступку и проведених доказа, сходно члану 97. став (3), члану 104. и члану 111. став (1) тачка ц) Закона о јавним набавкама, овај орган ријешио је жалбу као у диспозитиву овог Рјешења.

С обзиром да је одбио жалбу, овај орган одбио је захтјев за накнаду трошкова поступка у складу с чланом 105. Закона о управном поступку, као и захтјев за повраћај уплаћених средстава за покретање жалбеног поступка у складу са чланом 108. став (6) Закона о јавним набавкама.

Поука о правном лијеку:
Ово рјешење је коначно и извршно. Против овог рјешења може се покренути управни спор подношењем тужбе Суду Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема овог рјешења. Такса на тужбу износи 100,00 КМ.

ПРЕДСЈЕДНИК ВИЈЕЋА
Јосип Драгић, дипл. правник

Доставити:
- АСА ОСИГУРАЊЕ д.д. Сарајево, заступан по пуномоћнику Адвокатском друштву ВАЦ Легал д.о.о. Сарајево, по адвокату Ермину Величанину
- ЈП „Електропривреда БиХ“ д.д. Сарајево - Подружница „Електродистрибуција“ Бихаћ
- Евиденција
- а/а